

Informacije na dosegu prstov

Matej Kocbek
17.05.1982

študent 5. letnika Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko – smer Informatika,
Univerza v Mariboru

Največje potrebe po veliki količini informacij lahko zasledimo v vojni, kjer sta hoteli nasprotni strani vedeti čim več o nasprotniku, o njihovih položajih, zalogah, načrtih in drugih podrobnosti. Seveda so morale biti te informacije ažurne in hitro dosegljive. Tako so se posluževali raznih zvijač, da so prišli do koristnih podatkov o nasprotniku. Podobnost lahko najdemo tudi na borzi, kjer tudi potrebujejo hitre in ažurne informacije, saj gre do neke mere za vojno z denarjem. To so pomoje nekašni začetki masovnega in hitrega zbiranja informacij. Posledično se pojavi nekšna zahteva po informacijski obdelavi podatkov in to obdobje imenujemo informacijska doba, kjer se skupine ljudi začnejo ukvarjati z analiziranjem informacij in čim hitrejšim posredovanjem informacij ljudem. V veliki meri je prvenstveno to namenjeno vodstvenim ljudem, ki morajo hitro sprejeti odločitve na podlagi čim bolj verodostojnih informacij. Poslužujejo pa se jih tudi vsi ostali, saj lahko rečemo, da so informacije javnega značaja takoj dosegljive širši populaciji.

Naslovni pojem »Informacije na dosegu prstov« obsega več področij, saj ne moramo govoriti samo o hitrosti informacij, temveč tudi o verodostojnosti, resničnosti, kvaliteti, vplivnosti in posredovani obliki informacije. Dandanes je v veliki meri sredstvo prenosa informacij internet, ki pa vemo, da nam omogoča velike hitrosti prenosa podatkov, vendar po drugi strani vsebuje tudi nevarnosti. Izguba podatkov, kraja podatkov in sprememba podatkov so lahko neprijetne stvari ob uporabi interneta za prenos informacij. Tako moramo vzeti za zakup ob hitrosti tudi nevarnosti. Zato se je pojavilo tudi poročje varovanja podatkov, predvsem podatkov, ki so dosegljivi samo določenim ljudem. Tako lahko sedaj govorimo o nekašni informacijski celoti, ko zajamemo vse te aspekte.

Danes podjetja uvajajo glomazna podatkovna središča, kjer hranijo vse podatke o podjetju, njihovem delovanju ter strankah v elektronski obliki. Veliko podatkov imajo o odjemalcih, kot radi imenujejo stranke, saj želijo poznati čim več navad in podrobnosti o njih. Na osnovi teh podatkov analizirajo obnašanje in običaje kupcev oz. strank vse z željo, da ustrezajo njihovim potrebam. Včasih celo prestopijo prag in posežejo v človekovo privatnost, vendar to ni tema naše naloge. Količina teh podatkov lahko v podatkovnih bazah seže tudi do več terabajtov. Obdelava teh podatkov v koristne informacije, ki so nam takoj na dosegu pa zahteva velike informacijske rešitve kot je npr. podatkovna baza Oracle. Postopek pridobitve informacij, ki nam bodo pomagale pri poslovnih odločitvah, imenujemo tudi podatkovno rudarjenje. Zahteven postopek za katerega je potrebno veliko kombiniranja ter drugih tudi poslovnih znanj, nam danes ob pomoči sodobnih tehnologij ne predstavlja več časovno zahtevnega opravila. Analitična orodja hitro pripravijo podatke za vodstven kader, ki se mora hitro odločati, v kar ga sili konkurenca. Tako mora imeti podjetje dobro definirane in določene poslovne postopke, da lahko analitiki hitro sporočijo novo informacijo vodstvu.

Ker pa sami podatki po sebi ne poudarjajo neke vrednosti, je potrebno podatke sestaviti v celoto, ki pa ima neko težo. Analitiki se tako poslužujejo uporabi različnih orodij in procesov, da iz podatka pridobi čim večjo vrednost. Na osnovi

analiz, ki jih je opravil v preteklosti, in predvidenih trendih lahko podatek ovrednoti. Ob pomoči orodij OLAP(Online Analytical Processing), DM(Data Mining), DSS(Decision Support System), MIS(Management Information System) ter drugih orodij si poenostavi delo, vendar jih mora zelo dobro poznati, saj ob napačni interpretaciji rezultatov napačno ovrednoti odločitve. Orodja nam omogočajo tudi nekaj eksperimentiranja, tako od drugačnih parametrov dobimo različne rešitve, kar pa nam pomaga ob predvideni spremembi trenda. Ta postopek zbiranja, obdelave in uporabe informacij se ciklično ponavlja vseskozi. Lahko se samo spremeni način zbiranja in izboljša obdelava, med tem ko uporaba pa je spretnost managerja.

Tehnologije oziroma pripomočki, ki nam omogočajo hranjenje informacij ter hiter dostop so se skozi zgodovino spreminjali. Trend, pomanjšanja naprav, ki vsebujejo čim več, nas je pripeljal do dlačnikov in telefonov, ki so danes praktično uresničili to željo po doseganju informacij na prstu. Če malo karikiram, imamo tako nenehno tipkovnico od telefona bodisi računalnika vedno v roki. Povezave z velikimi računalniškimi centri pa so že vsakdan. Tako se lahko vodilni ljudje dobivajo na sestankih v oddaljenih kongresnih centrih, restavracijah in pisarnah, kjer lahko imajo v miru sestanke, saj jim ni onemogočen dostop do informacij o družbi, ki jo vodi.

Prihodnost bo sigurno prinesla spremembe tako na področju lažjega in hitrejšega dostopa do informacij, kot tudi majhnosti naprav ter varnosti prenosa informacij, saj smo po besedah velikih strokovnjakov na področju informatike šele na pol poti razvoja te tehnologije. Zato bomo morali slediti trendom razvijajočega trga. Naša naloga pa ni samo uporaba, ampak bomo morali tudi nekaj prispevati k tej panogi, saj se navsezadnje izobražujemo za strokovnjake, ki bomo sooblikovali ta razvoj. Tako nam mora biti pridobivanje akademskega znanja ter izkušenj iz industrije primarna okupacija.